

Сюжет № 10

19:19:44-19:26:01(время эфира)

Оксана СОКОЛОВА, ведуча: Медичні препарати стали цього тижня причиною міжнародного скандалу. Міліція взялася за ліки, якими заміняють наркотики у так званій замісній терапії. Почалися масові перевірки. В їх ході правоохоронці вимагали дані про ВІЛ-статус пацієнтів. І приватна таємниця багатьох людей була розкрита. Враховуючи досить упереджене ставлення нашого суспільства до хворих на СНІД - це спровокувало купу проблем для пацієнтів. Міліція порушує права людини, - заявили одразу кілька міжнародних організацій. Вони більше не хочуть допомагати Україні. Розслідування Христини Коціри.

Христина КОЦІРА, кореспондент: Замість замісної терапії - шокова від Міністерства внутрішніх справ для ВІЛ-інфікованих та хворих на СНІД. У громадських організаціях, які опікуються групами ризику, - теж шок.

Андрій КЛЕПШКОВ, виконавчий директор МБФ "Міжнародний альянс з ВІЛ/СНІД в Україні": "Працюю в ВІЛ-сервісі понад 10 років, і вперше стикаюся, щоб такі були масовані перевірки, тиск, і все це ставить під загрозу подальше фінансування".

Христина КОЦІРА, кореспондент: А це понад 300 мільйонів доларів. Ще гірше - в організаціях, які працюють з наркозалежними ВІЛ-позитивними. Кожен день більше 6 тисяч пацієнтів замісної терапії починається от з таких от закладів. Щоранку вони приходять сюди. Тут отримують свої ліки, і вже звідси повертаються до нормального життя.

Руслан, пацієнт замісної підтримувальної терапії: "Работать пошел, полностью завязал, ну, с уличными наркотиками, начал лечение".

Христина КОЦІРА, кореспондент: Замісна підтримувальна терапія - ЗПТ. Наркозалежним безкоштовно під контролем лікаря видають наркотичні препарати.

Софія, пацієнта замісної підтримувальної терапії: "Это не наркотик, это просто блокирующая система. Блокирует, как говорит наш мозг, чтобы у нас не тянуло колодец".

Христина КОЦІРА, кореспондент: З часом доза може зменшитися аж до повного подолання залежності.

Ольга ПАВЛОВА, заступник головного лікаря з медичної частини Одеського обласного протитуберкульозного диспансеру: "Они принимают таблетки, как любой больной другой. Например, больной с диабетом получает таблетки от диабета. Хтось називає це легалізацією наркотичного ринку. Самі пацієнти своїм останнім шансом".

Софія, пацієнта замісної підтримувальної терапії: "Для нас вообще шанс выжить".

Василь, пацієнт замісної підтримувальної терапії: "В семье у меня все наладилось. Работа полноценная, живу полноценно".

Христина КОЦІРА, кореспондент: Так було до минулого тижня, доки до Василя не завітали міліціонери. Його з дружиною дома не було - постукали до сусідів.

Василь, пацієнт замісної підтримувальної терапії: "Он легальный наркоман в заместительной программе. Он, как ВИЧ-инфицированный, вон он должен нам позвонит",

мы должны с ним побеседовать. Это соседки рассказали. До сих пор было все прекрасно, а сейчас надо менять место жительства".

Христина КОЦРА, кореспондент: Правоохоронці на місцях виконували наказ згори.

Чоловік: "Предлагали заполнить анкету, в которых указывалась фамилия, имя отчества, дата рождения, их статус".

Христина КОЦРА, кореспондент: 18 січня цього року МВС розпорядилося зібрати інформацію про пацієнтів ЗПТ, все включно з ВІЛ-статусом. На терапії переважна більшість хворих на СНІД.

Ольга ПАВЛОВА, заступник головного лікаря з медичної частини Одеського обласного протитуберкульозного диспансеру: "Любая болезнь требует суровой конфиденциальности. Я думаю, что никто из больных людей, чем бы он не болел, он не хотел бы чтобы пошлы по соседям или повесили объявления в Интернете".

Христина КОЦРА, кореспондент: Розповсюдження інформації про діагноз людини - не лише порушення закону, а й клятви Гіппократа. Утім, у деяких регіонах медики міліціонерам відомості про пацієнтів таки надали.

Тетяна АФАНАСІАДІ, регіональний представник МБФ "Міжнародний альянс з ВІЛ/СНІД в Україні" в Одеській області: "Врачи боятся потому, что в марте месяце было такое преследование со стороны правоохранительных органов. Один из врачей 4 месяца отсидел в следственном изоляторе. Его обвиняли в торговле препаратами, хотя так никаких доказательств и не было найдено".

Христина КОЦРА, кореспондент: Лікарі були зобов'язані відмовити міліції у наданні інформації, - каже юрист Андрій Смаль, бо вимоги МВС незаконні.

Андрій СМАЛЬ, директор юридичної компанії: "З порушенням Конституції, закону України про міліцію, закону про оперативно-розшукову діяльність, статтю 9. Ну, і без сумніву, це основи законодавства України про охорону здоров'я".

Христина КОЦРА, кореспондент: Головний міліціонер Анатолій Могильов виправдовується - вимагали, бо пацієнти ЗПТ - це група ризику.

Анатолій МОГИЛЬОВ, міністр внутрішніх справ України: "Он ВИЧ-инфицированных, - это личная информация о человеке, даже если мы такую информацию запросили, - мы нигде не будем ее опубликовать. Но для работы в отношении этих людей нам эта информация тоже нужна".

Христина КОЦРА, кореспондент: Чи відповідь хтось за шкоду, нанесену людям, чийм сусідам розголосили про наркозалежність та ВІЛ-статус - велике питання

Андрій СМАЛЬ, директор юридичної компанії: "Якби інший був тут контингент - то подали б в суд, і виграли б ці справи, розумієте. Але контингент тут досить специфічний".

Христина КОЦРА, кореспондент: Самі потерпілі підтверджують - скаржитися не будуть.

Василь, пацієнт замісної підтримувальної терапії: "Если пожаловаться, то это реально подкинут и наркотики, и все, и уйдешь за милую душу".

Христина КОЦРА, кореспондент: Поки міліція наводила шпон в громадських організаціях, які опікуються ВІЛ-позитивними, - понад 20 тисяч хворих опинилися між життям і смертю. Для Дмитра ці таблетки єдиний шанс на нормальне довге життя. Перерва лікування навіть на один день може стати фатальною. А така загроза є. Міністерство охорони здоров'я не завезло всіх необхідних препаратів.

Дмитро ШЕРЕМБЕЙ, директор Департаменту Всеукраїнської мережі ЛЖВ: "Можно предложить министру здравоохранения день не подышать. Все ж понимают - он умрет в результате. От примерно с этими таблетками все точно так".

Христина КОЦРА, кореспондент: Такої критичної ситуації з таблетками ще не було.

Володимир ЖОВТЯК, голова координаційної ради ВБО "Всеукраїнська мережа людей, що живуть з ВІЛ/СНІД": "С 5 препаратів, основних препаратів до сьогоднішнього дня нет в стране. Они не завезены в страну".

Христина КОЦРА, кореспондент: Найгірше з дитячими сиропами. В деяких регіонах їх немає взагалі. Батькам пропонують дробити дорослі таблетки. У столичному Центрі СНІДу таких проблем ще немає. Але й тут з ліками суцужно.

Олександр ЮРЧЕНКО, головний лікар Київської міської клінічної лікарні №5: "На 60% не доставлено медикаментів. Немає змоги забезпечити повноцінне адекватне продовження лікування".

Христина КОЦРА, кореспондент: За 2-3 тижні запаси поповнять, - запевняють у МОЗі. Препарати вже в Україні, і чекають на висновки експертів стосовно якості. Поки ж замість дефіцитних, хворим видали інші, кажуть, - навіть кращі ліки.

Світлана ЧЕРЕНЬКО, голова комітету з питань ВІЛ/СНІДу МОЗ України: "Перевід цих пацієнтів на препарат цієї ж групи, але більш прогресивний - це тільки хороше явище".

Дмитро ШЕРЕМБЕЙ, директор Департаменту Всеукраїнської мережі ЛЖВ: "Но с медицинской точки зрения это невозможно. Мне вот эта таблетка уже не принесет никакой пользы. Эти таблетки уже закончились, и эта таблетка не имеет никакого смысла. То есть, по сути, технологически произойдет срыв лечения у пациента".

Христина КОЦРА, кореспондент: А пацієнтів щороку стає більше на кілька тисяч. Україна тримає сумну першість в Європі за розповсюдженням ВІЛ.